

”Høringssvar til Lillebælt Syd Vindmøllepark” , ”journalnummeret: 2019-351”

3.11 Bekymring miljøpåvirkning - marsvin

Dato: 20240422

Fase: Drift

Hovedområde: Miljøpåvirkning

Underområde: 3.11 Bekymring miljøpåvirkning - marsvin

Art: Bekymring

Forfatter: Flemming V Mortensen, Stævnevej 11, Helnæs, 5631 Ebberup

email: flemming.v.mortensen@gmail.com

Medlem af miljøorganisationen ”Red Lillebælt” siden etableringen

Underskriftindsamling imod LillebæltSyd:

https://www.skrivunder.net/nej_tak_til_vindmoelleparken_lillebaelt_syd

Resume

Lillebælt er et ret smalt farvand og i LillebæltSyd projekt området er der knapt 13 km fra kysten på Als til kysten på Helnæs.

Projektområdet er placeret midt iblandt flere Natura2000 og Ramsar områder

Fra <https://edit.mst.dk/media/apqb3ioj/n112-natura-2000-plan-2022-27-lillebaelt.pdf>

En stor del af det smukke ved (og herlighedsværdien af) Helnæs er det frie, ugenerte og rolige udsyn over vand både dag og nat.

Helnæs opfylder behov i retning af stilleområde, uforstyrret natur og om natten – dark-skye og udgør derved et attraktivt område for natur-turisme(hvorfor der også er flere erhvervsaktive på halvøen indenfor dette).

Specifikt for marsvin og deres interaktion med HAVvindmøllefarme har jeg bl.a. fundet:

<https://academic.oup.com/icesjms/advance-article/doi/10.1093/icesjms/fsad150/7301222> «*Sensitivity of harbour porpoises (Phocoena phocoena) to underwater noise and entanglement is well established in the United States (NMFS, 2022a), generating concerns for spatial overlap between wind energy developments and the preferred coastal habitat of this small cetacean* »

og «*studies on the effects of offshore wind construction in Europe (e.g. Schuster et al., 2015; Brandt et al., 2018) and have been found to be negatively affected during construction and operation (Gilles et al., 2009; Teilmann and Carstensen, 2012)* »

og «*effects, including masking and behavioural responses, occur at much larger distances (Tougaard et al., 2009)* »

og «*Harbour porpoise displacement has been well documented in relation to activities associated with wind energy including pile driving during construction (Dähne et al., 2013; Benhemma-Le Gall et al., 2021), turbines during operation (Koschinski et al., 2003), and vessel noise (Benhemma-Le Gall et al., 2021) during maintenance* »

endvidere «**Harbour porpoises** are small-bodied and **must feed regularly** in order to fulfil their daily metabolic requirements (Rojano-Doñate et al., [2018](#); Kastelein et al., [2019](#)). As a result, **porpoises cannot stray far** from areas containing **reliable prey resources** and individuals **can die from starvation in less than a week** if they do not find adequate prey (MacLeod et al., [2007](#)) »

og videre «**Disturbance** of critical **behaviours** such as **feeding, mating and nursing**, as well as **displacement** from potentially **important habitat** could lead to a **reduction in fitness** of individual animals, and **ultimately** may result in **reduced fitness** of the **population** (Pirotta et al., [2018](#); Kastelein et al., [2019](#)). Small or moderate **displacement** of porpoises for weeks or months **can lead** to adverse consequences, with the scale of impact likely to depend on the duration of the displacement, and the quality of alternative habitat. **Exposure** to **impulsive sounds and vessels** can result in **altered behaviour** (e.g. **calling rates, feeding, breathing, movements**) that subsequently **may reduce food or mate-finding abilities or increase chronic stress (reducing health and fecundity)** (Kastelein et al., [2013](#); Dyndo et al., [2015](#); Wisniewska et al., [2018](#)). Individuals have to make trade-offs between using energy to leave the area or remain in an exposed area and tolerate higher levels of disturbance (Frid and Dill, [2002](#); Pirotta et al., [2014](#)). »

og slutteligt «**Offshore wind farm studies** should be independent, and **not extrapolate** results from one area to the next, **especially from Europe to US Atlantic waters**. While it is **important to build on what has been learned so far**, the physical environment, impact ranges, and durations of each wind farm installation will be different from each other and from Europe. »

Fra <https://tethys.pnnl.gov/summaries/short-science-summary-harbor-porpoises-offshore-wind-energy> (indeholdende en pt 126 referencer til bagved liggende rapporten) og fra <https://tethys.pnnl.gov/sites/default/files/WRENharborporpoiseV3.pdf> ses bl.a. «**effects on individuals could lead to impacts at the population level**. Studies have demonstrated that species abundance typically **returns to previous levels** soon after pile driving ceases. Some studies have recorded either long-term reductions or increases in abundance once a wind farm has begun operations. However, **confidence** in all these results **is often low** owing to the challenges of **distinguishing** between **natural** variability and the **wind farm effect** »

Desuden fra <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/7/4/045101> ses «This study has successfully collected acoustic data on **harbour porpoise echolocation activity for more than 10 years** .. activity **declined in Nysted Offshore Wind Farm** after the **baseline in 2001–2** (Carstensen et al [2006](#)) and has **not fully recovered yet** »

og «At Nysted, despite only **limited pile driving** at one foundation, there were **strong negative reactions** to the construction as a whole, where **animals left the wind farm area almost completely** .. Nysted was constructed with **gravity foundations**, which takes longer to construct than mono pile foundations, but the **loud impulsive sounds from pile driving are avoided** .. Finally, studies explaining **why, and at what distances, porpoises react negatively or positively to operating wind turbines**, under different habitat conditions are **lacking** »

og fra abstract «The results show that the echolocation activity has significantly **declined inside Nysted Offshore Wind Farm** since the baseline in **2001–2** and has **not fully recovered yet**. The echolocation activity inside the wind farm has been **gradually increasing** (from **11% to 29%** of the **baseline level**) since the **construction of the wind farm** »

Der ses ingen entydig indikation af negativ indflydelse på marsvine bestanden fra vindmøllefarme, men jeg finder flere bekymrende udsagn end afvisende udsagn desangående.

Jeg vil gøre DN Kalundborg's ord til mine «Planlægningen af vindmøller skal ikke ske igennem en **bagdør** i lovgivningen, men bør ske igennem demokratiets **hoveddør**; igennem **lokal forankring** og **inddragelse** på alle **niveauer** – og selvfølgelig, med **mindst mulige negative konsekvenser for natur, miljø og kystlandskaber**. » (fra deres **høringssvar** ifbm «Jammerland bugt - <https://kalundborg.dn.dk/departments-media/22439/vindmoeller-jammerland-bugt-hoeringssvar-til-vvm-20-02-2019.pdf> »)

Ovenstående rapporter med referencer peger på, at marsvin generes og udfordres ifbm havvindmølle farme i indre farvande på bl.a. habitat, fødesøgning, ynglemuligheder og direkte vedvarende fortrængning.

Ovenstående rapporter er kun få i en lang række af rapporter på området, men opsummerer på god vis den nuværende viden på området.

Jeg er klar over, at jeg ikke kan pryde mig med lånte miljø-forsker-fjer men en simpel google søgning efter vindmøllefarme's indvirkning på det omgivende miljø gav en hel del hits med forskningsresultater og herover har jeg medtaget et mindre udsnit fokuseret på konsekvenser mht marsvin.

Med min begrænsede indsigt på området in mente vil jeg mene, at en seriøs behandling af emnet stadig er udestående og nødvendig, de mange dokumenter og sider i høringsmaterialet til trods.

Bekymring

Jeg er bekymret over, at et projekt af disse dimensioner i et lille nødlidende bælt kan komme så langt hen imod en etablering UDEN en **seriøs** behandling af miljøpåvirkning overhovedet.

At postulere, at **marsvin bare vender tilbage** til vindmølleområdet peger for mig på et **lidt lemfældigt behandlet område**.

Jeg finder det dybt bekymrende, at SONFOR(med medinvestorer) ønsker at etablere en HAVvindmølle farm med disse karakteristika midt i et smalt og meget smukt bælt delt mellem flere kommuner.

At det overhovedet overvejes i ENS-regi og ligeledes i MST-regi er meget urovækkende, givet det faktum at de selvsamme møller kan placeres langt ude i nordsøen og samtidigt give SONFOR(med medinvestorer) den eftertragtede publicity.

Afhjælpning

En opsættelse af disse HAVvindmøller langt ude i nordsøen fjerner desværre ikke deres miljøpåvirkningspotentiale, men vil klart hjælpe med til ikke yderligere at stresser Lillebælt.

Marsvin i nordsøen vil have et meget større areal og volumen at boltre sig på og har derfor meget større muligheder for at skabe sig alternative habitater.

HAVvindmøllefarmes erkendte miljøpåvirkninger understreger behovet for at placere disse industriinstallationer med omhu og med respekt for den natur, de placeres i.